

**การพัฒนาคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม**
Development the work manual for Disbursement in the Academic Services
Project of Nakhon Pathom Rajabhat University

พัชรินทร์ จันทร์แจ่ม
Patcharin Junjang

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการเบิกจ่ายหลังใช้คู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ อาจารย์ผู้จัดโครงการบริการวิชาการ และเจ้าหน้าที่ผู้เบิกเงินโครงการบริการวิชาการ จำนวน 16 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาระเบียบกระทรวงการคลัง จัดทำแบบสอบถามสัมภาษณ์ และแบบสอบถามความพึงพอใจการใช้คู่มือจากกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ได้พัฒนาคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ประกอบไปด้วย อัตราค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ เอกสารประกอบการเบิกค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ และตัวอย่างประกอบการเบิกค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ
2. ประสิทธิภาพของการเบิกจ่ายก่อนการพัฒนาคู่มือ การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ ผู้ใช้มีปัญหาการเบิกจ่าย ร้อยละ 35.37 และหลังจากการพัฒนาการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ ผู้ใช้มีปัญหาการเบิกจ่ายลดลงเหลือร้อยละ 17.32 และผู้ใช้คู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีความพึงพอใจในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 4.29, SD = 0.38$)

คำสำคัญ: คู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย โครงการบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ABSTRACT

This Research is aimed 1) to develop the work manual for Disbursement in the Academic Services Project of Nakhon Pathom Rajabhat University. 2) to study the efficiency of the work manual for Disbursement in the Academic Services Project of Nakhon Pathom Rajabhat University. The samples in this research were teacher and staff in the Academic Services Project of Nakhon Pathom Rajabhat University 16 persons. Collecting data by study Regulation of Ministry of Finance, interviewing and questionnaire from the samples and use descriptive statistic include frequency, mean and standard deviation.

The research found that

1. Received Developed the work manual for Disbursement in the Academic Services Project of Nakhon Pathom Rajabhat University composed of rate of disbursement in the Academic Services Project, document of disbursement in the Academic Services Project and example of disbursement in the Academic Services Project.

2. When compared the efficiency of disbursement before and after the work manual was developed, it was found that the problem was reduced from 35.37% to 17.32%. And user the work manual for Disbursement in the Academic Services Project of Nakhon Pathom Rajabhat University are satisfied levels of "high" ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.38$).

Keywords: Work manual for Disbursement, Academic Services Project, Nakhon Pathom Rajabhat University

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันงานการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เป็นหน่วยงานที่ให้บริการ ด้านงบประมาณ การเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยทั้งงบประมาณรายจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน และงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ กำกับและควบคุมการเบิกจ่ายให้เป็นตามแผนงาน งานและโครงการ

งานเบิกจ่ายฎีกาค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ ประเภทเงินงบประมาณแผ่นดินใช้ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยค่าใช้จ่าย

ในการจัดฝึกอบรมการจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. 2549 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2555) ในการตรวจสอบความถูกต้อง ในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย และเป็นแนวทางการของบประมาณประจำปี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม แต่เนื่องจากระเบียบมีการแก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ 3 และมีการปรับอัตราค่าใช้จ่ายบางรายการ ตามมาตรการบรรเทาผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำปี 2556 จึงทำให้ผู้จัดโครงการบริการวิชาการ และผู้เบิกเงินโครงการบริการวิชาการเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการขอเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ การ

คำนวณงบประมาณไม่ตรงตามที่เบิกจ่ายได้จริง ส่งผลให้ผู้จัดโครงการบริการวิชาการต้องชำระเงินส่วนเกินเองในส่วนที่ไม่สามารถเบิกได้ และการจัดโครงการบริการวิชาการบางรายการผู้จัดมีความจำเป็นในการสำรองจ่ายเพื่อจัดงานโครงการบริการวิชา แต่ไม่สามารถสำรองจ่ายได้เนื่องจากการเบิกจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินต้องจ่ายตรงผู้ขายในระบบ GFMS (ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์) อีกประการหนึ่ง ผู้เบิกเงินโครงการบริการวิชาการไม่เข้าใจการจำแนกประเภทรายจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมโครงการในหมวดค่าตอบแทน ค่าใช้สอย และค่าวัสดุ ปัญหาที่พบในการแยกประเภทหมวดรายจ่าย ตัวอย่างค่าตอบแทนนักศึกษา และค่าจ้างเหมา รวมถึงหลักฐานในการเบิกจ่ายเงินยังรวบรวมไม่ครบถ้วน รุ่นเรือน ชัยัน และสนธยา ธงงาม (2555, หน้าบทคัดย่อ) ความสำคัญในกระบวนการเบิกจ่ายเงินขั้นตอนการให้บริการคือการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ และเท่าเทียมกัน ความสำคัญต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ คือ เจ้าหน้าที่ที่สามารถแก้ไขปัญหาและอธิบายตอบข้อสงสัยได้ตรงประเด็นคือเจ้าหน้าที่ที่สามารถแก้ปัญหา และอธิบายตอบข้อสงสัยได้สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะ สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบงานการเงิน การวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาระบบงานการเงินเพื่อทราบความต้องการของบุคลากรและผู้ปฏิบัติงานการเงินที่จะนำมาพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพ การดำเนินการให้เกิดความถูกต้อง โปร่งใส เกิดความคุ้มค่า ประหยัด และการดำเนินการให้เกิดความรวดเร็ว ทันต่อการตัดสินใจงานวิจัยข้างต้นได้เสนอแนะว่า ควรมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกฎระเบียบและข้อบังคับทางการเงิน

จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อตรวจสอบฎีกาค่าใช้จ่ายโครงการบริการวิชาการ คือ ผู้จัดโครงการบริการวิชาการและ

ผู้เบิกเงินโครงการบริการวิชาการไม่เข้าใจระเบียบและไม่ทราบอัตราค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ ซึ่งส่งผลให้การเบิกจ่ายเงินโครงการบริการวิชาการเป็นไปด้วยความล่าช้า ดังนั้น เพื่อการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ซึ่งใช้ระเบียบกระทรวงการคลังในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย ผู้วิจัยจึงศึกษาเปรียบเทียบกระทรวงการคลัง โดยรวบรวมข้อมูลจากการตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายโครงการบริการวิชาการ วิเคราะห์ ออกแบบสร้างคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการให้กับผู้จัดโครงการบริการวิชาการและผู้เบิกเงินโครงการบริการวิชาการ เพื่อให้ทราบหลักเกณฑ์อัตราค่าใช้จ่ายตามระเบียบกระทรวงการคลังที่ถูกต้อง และเป็นแนวทางการของงบประมาณของโครงการบริการวิชาการ รวมถึงสามารถรวบรวมหลักฐานการเบิกจ่ายเงินโครงการบริการวิชาการได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารเบิกจ่ายเงินในขั้นต้นได้ ทำให้ผู้เบิกเงินสามารถบันทึกข้อมูลเอกสารเบิกจ่ายเงินโครงการบริการวิชาการในระบบ 3 มิติ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ช่วยให้ลดเอกสารและเวลาการบันทึกข้อมูลเบิกจ่าย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ อาจารย์ผู้จัดโครงการบริการวิชาการ และ เจ้าหน้าที่ผู้เบิกเงินโครงการบริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 30 คน (ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 8 มิถุนายน 2559)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบการจัดโครงการบริการวิชาการ และเจ้าหน้าที่สถาบันวิจัย ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย รวมจำนวน 16 คน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาระเบียบกระทรวงการคลัง และสถิติการรับ - ส่งคืนฎีกาจากกลุ่มงานบริการวิชาการก่อนการพัฒนาคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 8 มิถุนายน 2559

2. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยการสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม

3. นำข้อมูลที่ได้จากศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มมาทำการวิเคราะห์สาเหตุ หาแนวทางแก้ไข และออกแบบพัฒนาคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

4. ทดลองใช้คู่มือโดย ให้ผู้จัดโครงการบริการวิชาการ และผู้เบิกเงินโครงการบริการวิชาการ ทดลองใช้ และได้เก็บสถิติการรับ - ส่งคืนฎีกาจากกลุ่มงานบริการวิชาการหลังใช้คู่มือที่ได้พัฒนาขึ้น ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2559

5. ประเมินประสิทธิภาพของคู่มือที่พัฒนาขึ้น และปรับปรุงแก้ไข

เครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ อาจารย์ผู้จัดโครงการบริการวิชาการ และเจ้าหน้าที่ผู้เบิกเงินโครงการบริการวิชาการ

1. แบบสัมภาษณ์ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการของบประมาณในการจัดโครงการ ว่ารายการใดที่สามารถเบิกจ่ายได้ หรือเบิกจ่ายไม่ได้ และมีวิธีการในการเขียนของบประมาณอย่างไร และเมื่อนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพบว่า แบบสัมภาษณ์มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 และ 1.00

2. ประเด็นการสนทนากลุ่ม ใช้การอภิปรายสภาพปัญหาการเบิกจ่ายเงินจากผู้จัดโครงการบริการวิชาการ และผู้เบิกเงินโครงการบริการวิชาการ วิเคราะห์รวบรวมปัญหาจากการคิด การถาม โดยการเก็บข้อมูลแล้วนำปัญหาในการทำงานมาวิเคราะห์ หาแนวทางแก้ไขก่อนการสร้างคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ

3. คู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ ได้พัฒนาจากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม โดยคู่มือมีลักษณะเป็นเอกสารที่ประกอบด้วย การจำแนกประเภทค่าใช้จ่ายอัตราค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการ เอกสารประกอบการเบิกค่าใช้จ่าย และตัวอย่างประกอบในการเบิกจ่ายหลายๆ ตัวอย่าง และได้นำคู่มือที่พัฒนาไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพบว่า คู่มือมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 และ 1.00

4. แบบบันทึกสถิติการรับ และส่งคืนฎีกา เป็นการเก็บข้อมูลที่ผู้วิจัย จัดเก็บข้อมูลสถิติจากการตรวจสอบฎีกาในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ แต่ละโครงการและประเมินผลการทดลองใช้ โดยเก็บสถิติการรับ - ส่งคืนฎีกากลุ่มงานบริการวิชาการก่อนการพัฒนาคู่มือและหลังใช้คู่มือที่พัฒนาขึ้น

5. แบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี โดยมีรายละเอียดดังนี้ ตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และหน่วยงานที่สังกัด และตอนที่ 2 มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยวัดความพึงพอใจด้านเนื้อหาของคู่มือฯ ด้านประโยชน์การนำไปใช้ และด้านรูปแบบของคู่มือฯ และได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพบว่าแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 และ 1.00

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการพัฒนาคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ ผู้จัดโครงการบริการวิชาการ และผู้เบิกเงินโครงการบริการวิชาการ สามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยการส่งคืนฎีกาแก้ไขรวมลดลงร้อยละ 18.05 โดยประเด็นที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ คือ คู่มือการเบิกจ่าย ประกอบไปด้วย อัตราค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ เอกสารประกอบการเบิกค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ และตัวอย่างประกอบการเบิกค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ ซึ่งสามารถช่วยให้การเบิกจ่ายฎีกาเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็วมากขึ้น และผลการประเมินความพึงพอใจของคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จากกลุ่มผู้ใช้งานสามารถสรุปผลความพึงพอใจอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 4.29, SD = 0.38$) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของนุติ รุ่งสว่าง (2543, หน้า 24) แนวทางในการสร้างคู่มือการปฏิบัติงาน

ซึ่งอยู่ในรูปของเอกสาร หรือหนังสือ เพื่อให้ผู้ที่นำไปใช้สามารถจะปฏิบัติตามให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าไว้ในเอกสารหรือหนังสือนั้นได้ด้วยตนเอง

2. แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาระบบงานการเงินหรือการเบิกจ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ ควรจะมีคู่มือสำหรับผู้ใช้งานที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตาม เพื่อให้การดำเนินการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการเป็นไปด้วยความถูกต้อง ตามระเบียบ ลดปัญหาความยุ่งยาก และความล่าช้าที่เกิดจากความไม่เข้าใจของผู้ปฏิบัติได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ได้ศึกษาของ วิไลพร ธราพิทักษ์กุล (2554 หน้า 28) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาพัฒนาระบบงานการเงิน ในคณะศิลปกรรม และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เชียงใหม่ พบว่าควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับทางการเงินด้วย

การสรุปผลการวิจัยและประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม 2) ศึกษาประสิทธิภาพของคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบผสมผสาน ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์และแบบรายการประเด็นการสนทนากลุ่ม สภภาพปัญหาการเบิกจ่ายเงินเป็นการเก็บข้อมูล เพื่อนำมาพัฒนาคู่มือกลุ่มเป้าหมายแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้จัดทำ

โครงการบริการวิชาการ และผู้เบิกเงินโครงการบริการวิชาการ และ 2) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้จัดโครงการบริการวิชาการ และผู้เบิกเงินโครงการบริการวิชาการที่ใช้คู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling)

ผลการพัฒนาคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาการเบิกจ่ายจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม โดยสรุปสภาพปัญหา แนวทางแก้ไข และการพัฒนาเป็นคู่มือ แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัญหา แนวทางแก้ไข และการพัฒนาเป็นคู่มือ

สภาพปัญหา	แนวทางแก้ไข	การพัฒนาเป็นคู่มือ
1. ผู้จัดโครงการไม่ทราบประเภทหมวดรายจ่ายทำให้เอกสารและหลักฐานการเบิกค่าใช้จ่ายไม่ถูกต้อง	รวบรวมระเบียบที่เกี่ยวข้องในการเขียนงบประมาณโครงการเพื่อให้ผู้จัดสามารถเข้าใจและเบิกจ่ายได้อย่างถูกต้อง	1. อธิบายการจำแนกหมวดรายจ่ายของงบประมาณโครงการ 2. ระบุรายละเอียดค่าใช้จ่ายให้ชัดเจนตามหมวดรายจ่าย 3. ระบุเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อแนบฎีกาเบิกจ่าย
2. ผู้จัดโครงการไม่ระบุให้ชัดเจนว่าใช้รหัสกิจกรรมไหนเท่าไร	รหัสกิจกรรมเดียวกัน โครงการเดียวกันไม่ควรแยกฎีกากรณีไม่มีงบประมาณหรือกลุ่มเป้าหมาย ต้องทำบันทึกขออนุมัติให้เรียบร้อยก่อน	4. ระบุการบันทึกคำสั่งงานระบบเบิกจ่าย 3 มิติ ให้ผู้เบิกเงินทราบได้ชัดเจน 5. สร้างแบบฟอร์มให้ผู้เบิกจ่ายสรุปค่าใช้จ่ายก่อนบันทึกเบิกเงินค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการและให้ผู้จัดสามารถตรวจสอบเอกสารด้วยตนเองในขั้นต้น
3. หลักฐานประกอบการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการ และอัตราค่าใช้จ่ายไม่ถูกต้อง ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	จัดทำคู่มือการเบิกจ่ายพร้อมแนบอัตราและตัวอย่างเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเพื่อลดการส่งคืนแก้ไข	6. สรุปตารางอัตราค่าใช้จ่ายและเอกสารประกอบการเบิกในการจัดโครงการบริการวิชาการให้ชัดเจนตรวจสอบได้
4. หนังสือขออนุญาตซื้อ/จ้างและแบบสำรวจความต้องการใช้พัสดุ ให้พิมพ์อยู่ฉบับเดียวกันเพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัย	แนบตัวอย่างที่ถูกต้องให้เป็นแนวทางการเบิกจ่ายครั้งต่อไปลดระยะเวลา และขั้นตอน	7. แนบตัวอย่างหลายๆ กรณีในคู่มือเพื่อให้ผู้เบิกเงิน ศึกษาประกอบ
5. การจัดส่งฎีกางบประมาณแผ่นดิน กรณีที่เป็นใบแจ้งหนี้ตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไปให้จัดส่งที่งานพัสดุ เพื่อทำข้อมูลผู้ขายในระบบ GFMS	หน่วยงานที่จัดส่งกรณตรวจสอบและแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบในเรื่องการจัดส่งเอกสารด้วย	8. ระบุเครื่องหมายสัญลักษณ์ ให้แตกต่างเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

สภาพปัญหา	แนวทางแก้ไข	การพัฒนาเป็นคู่มือ
6. กรณี สภาพปัญหาจัดซื้อครุภัณฑ์โดยสำรองเงินจ่ายไปก่อน	ต้องยกเลิกเนื่องจากจัดซื้อครุภัณฑ์ในระบบ GFMS ต้องมีรหัสครุภัณฑ์รายตัว และการจัดซื้อครุภัณฑ์ต้องมีคุณสมบัติตามที่ระเบียบฯ กำหนดและให้จ่ายตรงผู้ขายเท่านั้น	9. ระบุตัวอย่างที่ถูกต้อง และเอกสารประกอบกรณีจ่ายตรงผู้ขาย มีคำอธิบายรายละเอียดคำนิยาม การจำแนกสิ่งของที่จัดเป็นวัสดุ และครุภัณฑ์

2. ผลการรับ - ส่งคืนปฏิภากลุ่มงานบริการวิชาการ

ผู้วิจัยเก็บสถิติแต่ละโครงการมีจำนวนรับและส่งคืนปฏิภากลุ่มงานบริการวิชาการ ก่อนและหลังทดลองใช้คู่มือ แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สถิติการรับ - ส่งคืนปฏิภากลุ่มงานบริการวิชาการ

กิจกรรมหลัก	ก่อนการพัฒนาคู่มือ			หลังทดลองใช้คู่มือที่พัฒนาขึ้น		
	ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 8 มิถุนายน 2559			ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม ถึงวันที่ 30 กันยายน 2559		
	ปฏิภาที่รับ	ปฏิภาส่งคืน	ร้อยละ	ปฏิภาที่รับ	ปฏิภาส่งคืน	ร้อยละ
โครงการที่ 1	32	13	40.62	21	7	33.33
โครงการที่ 2	6	2	33.33	61	8	13.11
โครงการที่ 3	43	13	30.23	13	2	15.38
โครงการที่ 4	22	5	22.73	12	1	8.33
โครงการที่ 5	41	20	48.78	25	3	12.00
โครงการที่ 6	20	5	25.00	8	2	25.00
โครงการที่ 7	0	0	0.00	39	8	20.51
รวม	164	58	35.37	179	31	17.32

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้คู่มือการเบิกจ่ายที่พัฒนาขึ้น

ข้อคำถามของแบบประเมินความพึงพอใจเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านประโยชน์การนำไปใช้ 1) ท่านสามารถนำคู่มือไปใช้ในการตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบได้ 2) คู่มือช่วยลดความผิดพลาดในการทำงานได้ 3) ความเข้าใจ คู่มือช่วยสร้างในการทำงานร่วมกันได้ 4) คู่มือช่วยอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่าย รวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.42$) ด้านเนื้อหาของคู่มือฯ 1) คู่มือมีวัตถุประสงค์ชัดเจนตามกฎระเบียบที่ถูกต้อง 2) คู่มืออ่านเข้าใจง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อน และมีความคล่องตัว 3) คู่มือมี

คำอธิบายรายละเอียดค่าใช้จ่ายครบถ้วน ถูกต้อง 4) คู่มือมีขั้นตอนที่ชัดเจนในการอธิบาย ชี้แจง และแนะนำขั้นตอน ในการให้บริการด้วยสื่อต่างๆ รวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, $SD = 0.36$) และด้านรูปแบบของคู่มือฯ 1) รูปแบบสะดวกต่อการใช้งาน 2) การเรียบเรียงเนื้อหาเข้าใจง่าย รวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, $SD = 0.38$) ตามลำดับส่วนค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 4.29$, $SD = 0.38$)

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

ด้านการพัฒนา

1. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้จัดโครงการบริการวิชาการและผู้เบิกเงินโครงการบริการวิชาการสามารถรวบรวมเอกสารประกอบการเบิกเงินได้อย่างถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบกระทรวงการคลัง รวดเร็ว ยิ่งขึ้น

2. ผู้เบิกเงินโครงการบริการวิชาการสามารถบันทึกข้อมูลเบิกจ่ายได้ถูกต้องและครบถ้วนตอนลดปัญหาในการบันทึกข้อมูลจำนวนมากครั้งลง ประหยัดเวลาในการทำงานมากขึ้น และสามารถตรวจสอบข้อมูลได้

ด้านผลผลิต

1. ได้คู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดโครงการบริการวิชาการ

2. ได้ผลงานเผยแพร่ในเวทีวิชาการ จำนวน 1 เรื่อง

หน่วยงานที่นำผลงานไปใช้ประโยชน์

งานบริการวิชาการ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. การพัฒนาคู่มือควรสร้างในลักษณะ Infographic ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินงานที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ควรมีการประเมินคู่มือในระบบเพื่อพัฒนาเป็นกระบวนการ PDCA

3. ควรพัฒนาเป็นระบบเพื่อแจ้งสถานะ (status) ของเอกสารให้ผู้รับผิดชอบโครงการได้ทราบ ว่าขณะนี้อยู่ในขั้นตอนใด และขั้นตอนต่อไปจะทำ

อะไร เพื่อลดปัญหา และเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาล่วงหน้าได้ทันที

4. ควรพัฒนาไปสู่แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาขั้นตอนและอัตราในส่วนของการเปรียบเทียบรายได้มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

2. ศึกษาการยืมเงินทดรองจ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเป็นแนวทางการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมที่ได้สนับสนุนทุนการวิจัยตามโครงการวิจัยสถาบัน งานประจำสู่งานวิจัย (Routine to Research) ปีงบประมาณ 2559 ครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ รองศาสตราจารย์ไฉรงค์ ภายบริบูรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย เปียถนอม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย ที่กรุณาให้คำปรึกษา และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ชลรัตน์ พยอมแย้ม ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งทำให้รายงานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านบุคลากรสถาบันวิจัยและพัฒนาและผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ได้แก่ อาจารย์ ดร.พัชรศักดิ์ อาลัย

อาจารย์ ดร.สุพจน์ เสงี่ยมพรหม และคุณรัตนา ยังจิรวัดมนชัย ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนมาโดยตลอด จนการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

กรมบัญชีกลาง. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค (กพ) 0421.3/ว 193 ลงวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2552 เรื่อง การยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการจัดอาหาร อาหารว่างและเครื่องดื่ม และค่าเช่าที่พัก ของส่วนราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. 2549.

กระทรวงการคลัง. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0406.4/ว 5 ลงวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2556 เรื่อง มาตรการบรรเทาผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำปี พ.ศ. 2556.

กระทรวงการคลัง. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมการจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. 2549 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2555).

กระทรวงการคลัง. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของส่วนราชการ พ.ศ. 2553.

กระทรวงการคลัง. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2552.

กระทรวงการคลัง. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2551.

กระทรวงการคลัง. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. 2549.

สำนักงานประมาณ . หนังสือสำนักงานประมาณ ที่ นร 0704/ว 37 ลงวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2559 เรื่อง แนวทางการพิจารณาสิ่งของที่จัดเป็นวัสดุ และครุภัณฑ์ตามหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ.

สำนักงานประมาณ. หนังสือสำนักงานประมาณ ที่ นร 0704/ว 68 ลงวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2558 เรื่อง การปรับปรุงหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายงบประมาณ.

สำนักงานประมาณ. หนังสือสำนักงานประมาณ ที่ นร 0704/ว 33 ลงวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2553 เรื่อง การปรับปรุงหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายงบประมาณ.

สำนักงานประมาณ. หนังสือสำนักงานประมาณ ที่ นร 0702/ว 51 ลงวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2548 เรื่อง หลักเกณฑ์การจำแนกประเภทรายจ่ายงบประมาณ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0506/ว 205 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552 เรื่อง มาตรการประหยัดในการเบิกค่าใช้จ่าย.

จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2559). วิจัยวิทยากรวิจัยทางการศึกษา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม.

นิ ชากา เจริญรุ่งเรืองชัย. (2547). คู่มือการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนดอนฉิมพลีพิทยาคม. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี - นครินทรวิโรฒ.

นุดี รุ่งสว่าง. (2543). การพัฒนาคู่มือการสร้างหลักสูตรระดับโรงเรียนสำหรับครู

- ประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. (2546). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- ภณิดา ชัยปัญญา. (2541). *ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อกิจการไร่นาสวนผสมภายใต้โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิต การเกษตรของจังหวัด เชียงราย . วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; เชียงใหม่.*
- มนัส สุวรรณ. (2544). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. (2556). *คู่มือการทำผลงานวิชาการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2 แก้ไขปรับปรุง). นครปฐม: คณะอนุกรรมการจัดทำคู่มือการทำผลงานทางวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ยุทธ ไทวรรณ. (2545). *พื้นฐานการวิจัย* (ฉบับปรับปรุงใหม่). พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิลาวรรณ ชิวพิมาย, ยุพาพรรณ คุณาธิพงษ์ และ จตุพร เนตรมณี. (2544). *รายงานวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพในการเบิกจ่ายเงิน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- วิไลพร ธาราทิทัศกุล. (2554). *รายงานวิจัยเรื่อง การศึกษาพัฒนาระบบงานการเงิน ในคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่.*
- วิบูลย์ จุง. (2550). *ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow*. ค้นเมื่อ ตุลาคม 1, 2559, จาก <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=wbj&month=07-12-2007&group=29&gblog=3>
- คุณเรือน ชัยน และสนธยา ingham. (2555). *รายงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลและแนวทางในการพัฒนากระบวนการทำสัญญา รับทุนและการเบิกจ่ายเงินวิจัย และโครงการบริการวิชาการที่ได้รับจากแหล่งทุนภายนอก. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.*
- Blogger, (2011). *Analysis thinking*. ค้น เมื่อ ตุลาคม 23, 2559, จาก http://tishafan-analysisthinking.blogspot.com/p/blog-page_5284.html
- Shelly. M. W. (1975). *Responding to Social Change*. Pennsylvania: Dowden Hutchison & Ross.